

کنکور پیروم

اسکن کنید،
QR-Code را

فیلم‌های حل تصویری تمامی تست‌ها

با ارائه‌ی برترین اساتید کنکور کشور

پاسخ و حل ویدیویی هر سؤال روبین و رفع اشکال کن!

توضیح در مورد کلیدواژه‌ها و نمادهای مورد استفاده در پاسخ‌های تشریحی:

■ **نماد سطح دشواری:** هر یک از تست‌ها در یکی از سه سطح دشواری آسان، متوسط یا دشوار رده‌بندی شده‌اند. این رده‌بندی با یکی از سه نماد زیر مشخص شده است:

■ **با تغییر:** یعنی اساس تست کنکور حفظ شده، اما تغییراتی هم در آن داده شده تا با کتاب درسی و دیدگاه‌های جدید آموزشی، هماهنگ‌تر شود.

■ **شبیه‌سازی شده:** در محتوای تست تغییر اساسی داده شده یا تست به‌طور کلی تغییر کرده تا با تغییرات کتاب درسی و دیدگاه‌های جدید آموزشی مطابقت داشته باشد.

🗨 **نکته:** بیان موارد آموزشی که دانستن آن‌ها شما را راحت‌تر به پاسخ می‌رساند.

🗨 **مشاوره:** مشاوره آموزشی در برخی پاسخ‌ها برای افزایش سرعت پاسخگویی آورده می‌شوند.

📖 **دام تستی:** بیان تله‌های تستی که در صورت سؤال و یا گزینه وجود دارد.

🔍 **دقت کنیم:** موارد ریزی که در صورت سؤال و یا گزینه‌ها وجود دارد که ممکن است از چشم شما پنهان بماند که برایتان آن‌ها را مشخص کردیم.

📌 **جمع‌بندی:** در برخی پاسخ‌ها به جمع‌بندی موارد آموزشی بیان شده در گزینه‌ها پرداخته‌ایم.

🔍 **قاطی نکنید:** یکسری نکات آموزشی وجود دارد که بسیار شبیه به هم هستند و برای اینکه آن‌ها را با هم قاطی نکنید، مشخصشان کرده‌ایم.

📌 **درسنامه‌ک:** درسنامه‌ای خلاصه برای مرور و یادآوری نکات مهم درس است.

⚠ **حواستون باشه:** بیان نکاتی که دانستن آن‌ها در پاسخگویی بسیار اهمیت دارد و ممکن است از آن‌ها غافل شده باشید.

پاسخ‌نامه تشریحی

سفر	آزمون ورودی	۱۰
۱	کنکور سراسری ۱۳۹۷	۳۲
۲	کنکور سراسری ۱۳۹۸	۴۹
۳	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۸	۶۶
۴	کنکور سراسری ۱۳۹۹	۸۲
۵	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۹	۱۰۰
۶	کنکور سراسری ۱۴۰۰	۱۱۸
۷	کنکور خارج از کشور ۱۴۰۰	۱۳۹
۸	کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۱	۱۵۷
۹	کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۴۰۱	۱۷۷
۱۰	کنکور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۱	۱۹۵
۱۱	کنکور سراسری ۱۴۰۲	۲۱۷
۱۲	کنکور خارج از کشور ۱۴۰۲	۲۳۹
۱۲۰۱	آزمون شبیه‌ساز	۲۵۸

برای دریافت آزمون‌های این بخش وارد اپلیکیشن کنکور یوم شوید

۱۴	کنکور سراسری ۱۳۹۴
۱۵	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۴
۱۶	کنکور سراسری ۱۳۹۵
۱۷	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۵
۱۸	کنکور سراسری ۱۳۹۶
۱۹	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۶
۲۰	کنکور خارج از کشور ۱۳۹۷
۲۱	آزمون آنلاین کنکور یوم

- ◀ وارد اپلیکیشن کنکور یوم شو.
- ◀ از پاسخ‌برگت عکس بگیر.
- ◀ کارنامه آزمونت رو دریافت کن.
- ◀ پاسخ و حل ویدیویی هر سؤال رو ببین و رفع اشکال کن.
- ◀ در آزمون‌های آنلاین شرکت کن.
- ◀ همایش‌های رایگان جمع‌بندی رو ببین.

کنکور یوم و رتبه‌های برتر

علیرضا بابائی

رتبه ۲ کنکور انسانی ۱۴۰۲

ویژگی جانب مجموعه کنکور یوم داشتن چندین آزمون جامع کتاب کنکور است که باعث می‌شود با دو طراحان مختلف آشنا شوید

علیرضا بابائی

مهرناز سیدی

رتبه ۳ کنکور انسانی ۱۴۰۱

از قدم گفتند دلمار کجاست؟ آن که تمام شود... برای اینکه زحمتتون به نتیجه مطلوب برسد، ما با یک ترکیب کنکور نیازمند جمعیت دانشمندی هستیم که بتواند با هم همکاری کند و در این مسکن و مبدی شایسته همگامی کند که کنکورها در برای خودتون شایسته‌سازی کنید و همچنین با استفاده از کتابها، تسلط مغفوتون بر مباحثه پیدا کنید.

مهرناز سیدی

یونس نقیبیان

رتبه ۷ کنکور تجربی ۱۴۰۱

یکی از بهترین و دقیق‌ترین کدها در زمینه سازی و درج نموده کنکورها را بر اساسی الان توی دستای شماست. توصیه می‌کنم ارزش لذت ببرین.

یونس نقیبیان

نیما ابوالحسنی

رتبه ۱ کنکور تجربی ۱۴۰۰

این مجموعه جدید لعافله محتوایی و چه به لعافله طامری ایستارین شباهت را با آزمون ماتی کنکور دارد. بنابراین به شما توصیه می‌کنم از این مجموعه به نظیر نهایت استفاده را ببرید.

نیما ابوالحسنی

محمد بهرامی

رتبه ۱ کنکور انسانی ۱۴۰۱

کنکور یوم با کمبودهای گذشته، به سبب ارائه دفترچه‌ها که همگی مجموعه مناسبی را در اختیار دو طبعین قرار می‌دهد توصیه می‌شود همین آزمون‌ها به یاد مردم صورت گیرد تا نتیجه‌ای مطلوب حاصل شود.

محمد بهرامی

سیدعلی علوی خوشحال

رتبه ۵ کنکور تجربی ۱۴۰۱

بر روی کنکورهای سال‌های اخیر یکی از مهم‌ترین وظایف یک دانشمند کنکور است. کتاب کنکور یوم با منظر و ویدئو کردن این آزمون‌ها این وظیفه را بسیار آسان کرده است.

سیدعلی علوی

پارسا لطفی

رتبه ۱۱ کنکور تجربی ۱۴۰۱

فارغ از تمامی کتاب‌ها و آزمون‌هایی که یک کنکور در طی سال بر می‌می‌کنند، بر روی بک و ویدیوهای آماش نت‌های کنکور در دوران مهم جمع بندی ارجحیت دارد. کنکور یوم به شما امکان این امکان را داده.

پارسا لطفی

عرفان کرپه

رتبه ۳ کنکور تجربی ۱۴۰۰

اینجانب عرفان کرپه دروس‌های فیزیک و زبان انگلیسی کنکور یوم رشته تجربی استشارات مبر و جمله را در پیش‌علی نموده‌ام و نظر نظر علی مورد تأیید بنده بوده است.

عرفان کرپه

امیر زلفی

رتبه ۱ کنکور انسانی ۱۴۰۰

همیشه کنکور یوم، به نظر من از لحاظ کیفیت سوادت شباهت زیادی به کنکور دارد و امکانات چون کارنامه خوشنما، در اپر ای دانش آموزان بسیار دست تری کند.

امیر زلفی

سیدعلی سیدان ملک

رتبه ۱۷ کنکور انسانی ۱۴۰۱

این بسته به کمک علی برای شناختن داننده وسیله طرح کنوره. اسم با اسمای «کنکور یوم» به خوبی ویژگی‌های این مجموعه را روشن می‌دهد. پس علی سیدان

محمد رضا رمضان پور

رتبه ۱۶ کنکور تجربی ۱۴۰۱

این یک علاوه بر شباهت بی‌تغییر با کنکورهای اصلی، دارای پاسخ‌های کاملاً تشریحی و نکات جمع بندی عالی می‌باشد. تحلیل کنکورهای سال گذشته با پاسخ تشریحی به همراه مقاله نکات، در دوران جمع بندی بی‌نهایت فوق العاده خواهد بود.

محمد رضا رمضان پور

محمد پیام تائبی

رتبه ۱ کنکور ریاضی ۱۴۰۰

محمد پیام تائبی هستم، کتاب کنکور یوم را به دانشی آموزان که می‌خواهند آزمون‌ها و کنکورهای سال‌های قبل را تجربه کنند توصیه می‌کنم.

محمد پیام تائبی

ریاضی

ریاضی و آمار ۳ / فصل ۳ / درس ۲

گزینه ۱

درستنامه

$(a^m)^n = a^{mn}$ $\sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$ $\frac{1}{a^m} = a^{-m}$

$$A = \sqrt[3]{3^3} \times \sqrt[3]{3^5} \times 3^{\frac{7}{3}} = \sqrt[3]{3^3 \times 3^5} \times 3^{\frac{7}{3}} = \sqrt[3]{3^8} \times 3^{\frac{7}{3}} = 3^{\frac{8}{3}} \times 3^{\frac{7}{3}} = 3^{\frac{15}{3}} = 3^5 = 243$$

$$\Rightarrow (\Delta + A)^{-\frac{1}{5}} = (22)^{-\frac{1}{5}} = \left(\frac{1}{22}\right)^{\frac{1}{5}} = \frac{1}{\sqrt[5]{22}}$$

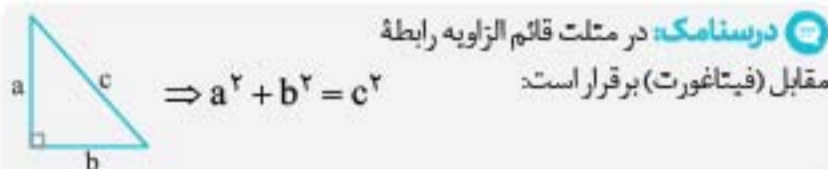
جعبه ابزار:

$2^1 = 2$	$2^6 = 64$	$2^2 = 4$	$2^7 = 128$
$2^3 = 8$	$2^8 = 256$	$2^4 = 16$	$2^9 = 512$
$2^5 = 32$	$2^{10} = 1024$		

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۲

درستنامه

رضا دو مسیر اول و سوم خود را عمود بر مسیر دوم طی کرده پس در یک راستا می‌باشد و می‌توان گفت برای رسیدن از شهر A به شهر B اضلاع قائمه یک مثلث قائم الزاویه به طول‌های ۷ و ۹ طی کرده است، پس:

$$AB^2 = 23^2 + 7^2 = 529 + 49 = 578$$

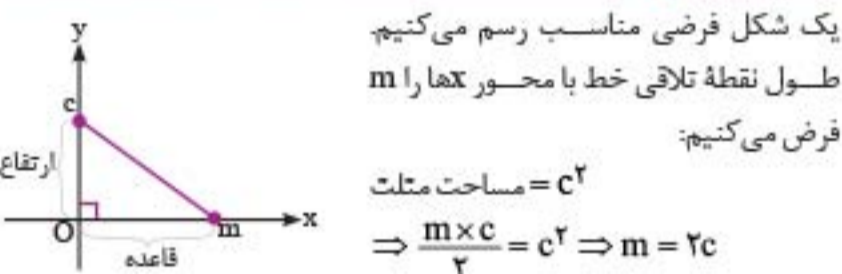
$$AB^2 = a^2 + a^2 = 2a^2$$

$$\Rightarrow 2a^2 = 578 \Rightarrow a^2 = 289 \xrightarrow{a>0} a = 17$$

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۱ / درس ۲

گزینه ۳

درستنامه

چون m ریشه معادله $x^2 + 5x + c = 0$ است به جای xهای این معادله، مقدار m یعنی 2c را قرار می‌دهیم:

$$(2c)^2 + 5(2c) + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 10c + c = 0 \Rightarrow 4c^2 + 11c = 0$$

$$\Rightarrow c(4c + 11) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ c = -\frac{11}{4} = -2.75 \end{cases}$$

ریاضی و آمار ۱ / فصل ۲ / درس ۳

گزینه ۱

درستنامه

برای تابع خطی f داریم: $f(x) = mx + h$ عرض از مبدأ

اگر نقطه $A(\alpha, \beta)$ روی تابع خطی f باشد، داریم: $f(\alpha) = \beta$

دو خط موازی دارای شیب مساوی هستند و دو خط عمود، دارای شیب‌های عکس و قرینه هستند.

چون تابع f با خط $3x - 2y = b$ برخورد ندارد، پس موازی‌اند. در نتیجه:

$$3x - 2y = b \Rightarrow y = \frac{3}{2}x - \frac{b}{2}$$

دارای شیب‌های برابرند:

$$\Rightarrow m = \frac{3}{2} \Rightarrow f(x) = \frac{3}{2}x + h$$

حال داریم:

$$f(2) = 2a - 1 \Rightarrow 2a - 1 = \frac{3}{2} \times 2 + h \Rightarrow 2a = 4 + h \Rightarrow h = 2a - 4 (*)$$

$$f(1-a) = 2 \Rightarrow 2 = \frac{3}{2}(1-a) + h \Rightarrow \frac{3}{2} - \frac{3}{2}a + h = 2$$

$$\Rightarrow h = \frac{1}{2} + \frac{3}{2}a (**)$$

$$\xrightarrow{(*)} h = 14 \Rightarrow f(x) = \frac{3}{2}x + 14 \Rightarrow f(-6) = \frac{3}{2}(-6) + 14 = 5$$

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۱

گزینه ۳

درستنامه: برای تابع ثابت f داریم:

$$f(x) = c \Rightarrow f(a) = c, f(b) = c, \dots$$

هر نقطه روی نیمساز ربع (ناحیه) اول و سوم دارای طول (x) و عرض (y) برابر است.

نکته: نیمساز ناحیه اول و سوم معرف تابع هماتی $f(x) = x$ است.

f(x) تابع ثابت است، پس طبق تعریف تابع ثابت داریم:

$$f(x) = c \Rightarrow c + c = c \times c \Rightarrow 2c = c^2 \Rightarrow c^2 - 2c = 0$$

$$\Rightarrow c(c - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} c = 0 \\ c = 2 \end{cases}$$

از طرفی هر نقطه روی نیمساز ناحیه اول و سوم دارای مؤلفه‌های اول و دوم برابر است (تابع هماتی):

$$2n^2 - 7n + 1 = -c \xrightarrow{c=0} 2n^2 - 7n + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 4 = 45$$

عدد ۴۱ مربع کامل نیست، پس مقدار n طبیعی نمی‌شود، پس $c = 0$ قابل قبول نیست.

$$2n^2 - 7n + 1 = -2 \Rightarrow 2n^2 - 7n + 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 49 - 24 = 25 \Rightarrow \Delta = 5$$

$$n = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow \begin{cases} n = \frac{7+5}{4} = 3 \text{ قابل قبول} \\ n = \frac{7-5}{4} = \frac{1}{2} \text{ غیر قابل قبول} \end{cases}$$

$$\Rightarrow m^2 - 4m + 6 = 3 \times 2 \Rightarrow m^2 - 4m + 6 = 6 \Rightarrow m^2 - 4m = 0$$

$$\Rightarrow m(m - 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 0 \text{ غیر قابل قبول} \\ m = 4 \text{ قابل قبول} \end{cases} \Rightarrow \left[\frac{mn}{5} \right] = \left[\frac{12}{5} \right] = 2$$

جعبه ابزار: ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ با استفاده از

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \rightarrow \Delta = b^2 - 4ac$$

روش دلتا عبارت‌اند از:

ریاضی و آمار ۲ / فصل ۲ / درس ۲

گزینه ۴

درستنامه

اگر ضابطه تابع f به صورت مقابل باشد: $f(x) = [x] + [-x]$

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

همواره داریم:

طبق درستنامه بالا داریم:

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

پس به ازای تمام مقادیر صحیح، تابع $\frac{g}{f}$ تعریف نمی‌شود. (چون مخرجش صفر می‌شود) پس در هیچ نقطه صحیحی مقدار $\frac{g}{f}$ برابر با ۳ نمی‌شود.

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۷ / سبک شناسی

درسنامه: ویژگی های شعری سبک خراسانی در سه دسته زبانی و ادبی و فکری:

قلمرو زبانی: ۱ سادگی زبان شعر ۲ کم بودن لغات عربی ۳ تفاوت تلفظ برخی کلمات در مقایسه با زبان امروز ۴ کهنه و مهجور بودن برخی لغات ۵ استفاده از دو حرف اضافه برای یک مضم

قلمرو ادبی: ۱ قالب عمده شعر قصیده است و مسقط و ترجیع بند و متنوی به تدریج شکل می گیرد و غزل در اواخر این دوره رشد می کند ۲ استفاده از آرایه ها به صورت طبیعی و در حد اعتدال ۳ سادگی قافیه و ردیف ۴ بهره گیری از تشبیه حتی

قلمرو فکری: ۱ وجود روحیه نشاط و خوش باشی ۲ واقع گرا، ساده، محسوس و عینی بودن شعر ۳ زمینی بودن معشوق ۴ حاکم بودن روح حماسه ۵ پند آموز و اندرز گونه بودن ۶ مدحی و ستایش گونه بودن

گزینه ۱: مربوط به قلمرو فکری است.

۲۲. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۱ / سبک شناسی

توجه: این سؤال در ظاهر، سؤالی کاربردی و مهارتی است، اما در واقع تقریباً حفظی است. سؤال به گونه ای است که باید به خاطر داشته باشید که در درس ۱ پایه دهم، چه نکاتی درباره نمونه متن کلیله و دمنه ارائه شده است. عیناً همان نکات در جملات این سؤال تکرار شده اند.

همانند نثر کلیله و دمنه، تکلف و تصنع در گزینه های ۱، ۲ و ۳ مشهود است. در گزینه اول حرف «را» استفاده شده است اما نشانه مقول است و ویژگی خاصی ندارد. اگر حرف «را» در معنی «برای» استفاده می شد، آن را به عنوان ویژگی ای که کتاب ذکر کرده به حساب می آوردیم.

بررسی سایر گزینه ها: ۲ جمع بستن کلمه گروه با نشانه «ان»، به صورت «گروهان» ۳ به کارگیری فعل «بگسست» در معنای «جدا شد» ۴ جدانویسی نشانه متغی ساز فعل در عبارت «نه ایستید»

۲۳. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۱ و ۲ / ترکیبی / تاریخ ادبیات

بررسی سایر گزینه ها: ۱ «عشاق نامه» برای فخرالدین عراقی است. / محمد بن جریر طبری مربوط به قرن سوم و چهارم است. ۲ «تحقیق الاحرار» برای جامی است. ۳ «چهار مقاله» برای نظامی عروضی است.

حواستون باشه: نظامی عروضی رو با نظامی گنجوی اشتباه نکنیم.

۲۴. گزینه ۴ / علوم و فنون ادبی ۱ / درس ۴ / تاریخ ادبیات

باید کتاب های «کلیله و دمنه» و «هزار و یک شب» به عنوان مثال بیان می شد.

۲۵. گزینه ۴ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۴ / سبک شناسی

موارد ج و د و ۵ درست هستند.

بررسی سایر موارد: ۱ مربوط به قرن های سوم تا پنجم است. ۲ ویژگی «ادبی» نثر این دوران تاریخی است.

۲۶. گزینه ۱ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۱ / تاریخ ادبیات

مورد اول درباره همه شاعران درست است، هم «جامی» هم «خواجو کرمانی» و هم «سلیمان ساوجی» متنوی هایی به پیروی از نظامی داشته اند.

مورد دوم درباره «شمس قیس رازی» است. / مورد سوم درباره «شاه نعمت الله ولی» است. / مورد چهارم درباره «وحشی بافقی» است.

۲۷. گزینه ۳ / علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۷ و ۱۰ / تاریخ ادبیات و سبک شناسی

موارد «الف» و «ب» درست است.

بررسی سایر موارد: ۱ پروین در قصیده به سبک ناصر خسرو و به لطافت و روانی سعدی شعر می سرود و در قطعات به شیوه انوری و سنایی. ۲ جمال زاده بیشتر از آنکه به محتوا توجه داشته باشد، به سبک نویسندگی توجه داشت و به همان راهی می رود که کسانی چون «زین العابدین مراغه ای» و «دهخدا» رفتند.

۲۸. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۳ / درس ۱ / تاریخ ادبیات

خطاهای متن: ۱ در دوره ناصرالدین شاه با رفت و آمد ایرانیان به اروپا این نوع ادبی رواج یافت. ۲ اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت میرزا آقا تبریزی بود. ۳ زبان این نمایشنامه ها ساده، روان، بی تکلف و عوام فهم بود.

۲۹. گزینه ۳ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۶ / آرایه های ادبی

در این گزینه مجاز وجود ندارد. «گل» مجاز به علاقه شباهت نیست، بلکه شاعر با خود گل صحبت می کند و به او می گوید که شبیه یار مهربانش است.

بررسی سایر گزینه ها: ۱ «بازو» مجاز از «قدرت» است. ۲ «ربنا» مجاز از «دعا و تقرین» است. ۳ «آهن» مجاز از «چکش و تیشه» است.

۳۰. گزینه ۲ / علوم و فنون ادبی ۲ / درس ۳ / آرایه های ادبی

وجه شبه ها:

بیت «۱»: من مانند چوگان سرگشته به پای سمند (اسب) تو هستم / من مانند گوی می افتم و می گردم به پهلوی

بیت «۲»: وجه شبه ندارد.

بیت «۳»: چشم من مانند جویبار است (جویبار دیده) که در کنار آن سروی وجود دارد.

ادوات ها:

بیت «۱»: چو / چون

بیت «۲»: فام

بیت «۳»: آسا (در این بیت «چون» به معنای «وقتی که» آمده است).

۳۱. گزینه ۴ / ترکیبی / آرایه های ادبی

در همه ابیات آرایه های لف و نشر و تشبیه مشاهده می شود اما جناس در این بیت مشاهده نمی شود (کلمات «گهی و گاهی» به یک معنا هستند و بهتر است آن ها را جناس نگیریم).

بررسی گزینه ها:

۱ **لف و نشر:** گل و بلبل (لف ۱ و ۲) - حسن و عشق (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: شاعر خود را برتر از گل و بلبل می داند که تشبیه مضمر مرجح است. / جناس میان «چمن و من»

۲ **لف و نشر:** آه سحر و اشک شب (لف ۱ و ۲) - آتش و آب (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: آه سحر شاعر به آتش و اشک او به آب تشبیه شده است. / جناس میان «آه و آب»

۳ **لف و نشر:** بحر و کان (لف ۱ و ۲) - چشم تر و لب خشک (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: چشم به بحر و لب به کان (معدن) تشبیه شده است. / جناس میان «در و تر» یا «به و چه»

۴ **لف و نشر:** شب گذاران به محفل و صبحدم نالان به گلشن (لف ۱ و ۲) - پروانه و عندلیب (نشر ۱ و ۲) / تشبیه: شاعر خود را به پروانه و عندلیب تشبیه کرده است. / جناس میان «گهی و گاهی» وجود ندارد.

۳۲. گزینه ۴ / ترکیبی / آرایه های ادبی

در این بیت «حسن تعلیل» و «تضاد» وجود ندارد لذا سایر گزینه ها رد می شوند. **آرایه های بیت:**

تشخیص: زلف یار به چین رفته است.

ایهام: «چین» ایهام دارد: ۱ کشور چین ۲ پیچ و تاب

ایهام تناسب: «شام» ۱ شب ۲ منطقه شام که معنا نمی دهد اما با چین و زنگبار تناسب دارد.

مجاز: «زنگبار» مجاز از «مردم زنگبار» است.

تشبیه: شام زلف اضافه تشبیه ای است. / همچنین زلف یار سیاه تر از پوست مردم زنگبار دانسته شده است که نوعی تشبیه برتری است.

مشاوره: رد گزینه خیلی وقتا بی دردسر تو رو به جواب می رسونه! الان توی همین سؤال با رد کردن حسن تعلیل و تضاد راحت به جواب می رسیم و نیازی نیست آرایه های گزینه درست رو اثبات کنیم.

۴۹. گزینه ۴ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
بیت صورت سؤال و گزینه ۴ به «طلوع خورشید» اشاره دارد و مشخص شدن شعاع نور در آسمان.

البته گزینه ۱ هم به آمدن صبح اشاره دارد و می‌توان گفت که این سؤال دو جواب دارد. اما چون گزینه ۴ اشاره دقیق‌تری به خورشید دارد، تناسب بیشتری با صورت سؤال دارد.

۵۰. گزینه ۱ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
بررسی مفهوم آیات ای پادشاه یای یار، هیچ کس به جنگاوری تو نیست و هیچ کس مانند تو شاه نیست. سرکش و ستمگر خیلی زود سزای اعمالش را می‌بیند. افراد سرکش بی‌هنر هستند و افرادی که پشت خم دارند (پیر هستند یا متواضع هستند) پربار هستند. هر کس ستم کند، روزگار او را به سزای اعمالش می‌رساند.

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۲ جامعه‌شناسی / ص ۱۶۳، ۶۴، ۶۹، ۷۳، ۹۰ و ۱۷۷
بررسی سایر گزینه‌ها ۱. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد. / هر فردی در طول زندگی تغییرات هویتی بسیاری را پشت سر می‌گذارد، ولی خود می‌داند همان شخصی است که همه آن تغییرات را سپری کرده است. ۲. برخی از ویژگی‌های هویتی تغییر می‌کنند؛ مانند جایگاه فرد در جهان اجتماعی که تابع دانایی، توانایی، دارایی و ... اوست. ۳. جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان درباره ابعاد اجتماعی هویت انسان‌ها بحث می‌کنند و در این باره نظراتی ارائه می‌دهند.

نکته: به تفاوت هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد دقت کنید! هویت اجتماعی مخصوص افراد و هویت فرهنگی برای جهان اجتماعی است. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و هویت اجتماعی افراد، در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

۵۲. گزینه ۴ جامعه‌شناسی / ص ۹۷، ۹۸، ۱۰۱
نقشه‌راه: در این نوع از سؤالات، نباید حتماً به دنبال تعریف واضح باشیم بلکه صرف اینکه عبارات در کتاب در کنار هم قرار گرفته‌اند کافیه است. پافشاری نکردن در عقاید و پشت کردن به عقاید و ارزش‌ها جزء تعریف تحولات هویتی نیست ولی در جایی غیر از محل تعریف این عبارات در کنار هم و مرتبط با هم قرار گرفته‌اند.

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن به‌طور فعال و خلاق بر اساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر مواجه شوند، اما اگر اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند.

اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای از خودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

نکته: این عبارت به طور کلی در مورد خودباختگی صحبت می‌کند؛ بنابراین وقتی در مورد از خودبیگانگی و فراموشی هویت صحبت می‌کند، منظور از خودبیگانگی تاریخی است که با خودباختگی در ارتباط است.

ج وزن شعر «مستغفلن مقال مستغفلن فعل» است که اختیار «فاعلاتن اول مصراع» را نمی‌تواند بپذیرد پس نمی‌تواند جواب باشد.
د وزن شعر «فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است که هر سه نوع اختیار وزنی مذکور را می‌تواند داشته باشد.

نَ عَ جِبْ گَر	بَ چَ کَدِ خُو	نِ دَ لَ زَ چِش	مَ بَ هَار
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فعلن
پِی شِ آنْ غَم	زِ یِ خُو نِین	کِ بَ پِی کَان	مَانْد
فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فعلن

۴۴. گزینه ۳ علوم و فنون ادبی / درس ۳ / اختیارات شاعری
وزن شعری که در سؤال آمده است «مفتعلن مقالن مفتعلن مقالن» است؛ اما در بیت سوم، سه تا از رکن‌ها تغییر کرده‌اند و مصراع اول به صورت «مفتعلن مقالن مفتعلن» آمده است. در نتیجه سه تا قلب داریم.

سِی نِ یِ خَا	قَا نِ یِ گَر	بَ شُو یِ یَز	زَن گِ عِ نَا
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن
پِی شِ خِ دَا	یِ گَان تِ رَا	بِی شِ کِ نَد	تِ نَا گِ رِی
مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن	مفتعلن

۴۵. گزینه ۲ ترکیبی / قرابت، آرایه، اختیارات
همه موارد همه گزینه‌ها درست است، به جز اینکه در این بیت «جناس» مشاهده نمی‌شود. در کلمات «دل‌تنگ» و «قدم‌تنگ» و «پرستگ» مرکب هستند و نباید «تنگ» و «سنگ» را جدا کرد و جناس گرفت، زیرا جزئی از کلمه هستند.
بررسی گزینه‌ها ۱. مفهوم هر دو بیت: خواب به چشم عاشق راه ندارد. ۲. قافیه «ار» و طبق قاعده ۲ است. / آرایه تضاد میان «هست و نیست» و کنایه «دل‌تنگی و قدم‌تنگی و گرانباری» / جناس ندارد. ۳. وزن شعر به دو صورت «مستغفل مستغفل مستغفل» و «مفعول مقاعیل مقاعیل فعولن» قابل جداسازی است. اختیارات زبانی: ۱. حذف همزه در مصراع سوم و چهارم (خواباز=خابز) ۲. کوتاه‌به بلند: در مصراع اول (ره) ۳. بلندبه کوتاه: در مصراع‌های دوم و سوم و چهارم (گرانباری- بیداری- بیداری) ۴. حروف اصلی قافیه «ار» است پس حرف روی هم «ر» است. یک نوع اختیار وزنی یعنی بلند بودن هجای پایانی در هر چهار مصراع آمده است.

۴۶. گزینه ۱ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک ابیات این است که «در هنگام وداع با معشوق، جان از بدن عاشق می‌رود» اما مفهوم بیت گزینه ۱ «این است که «جان و تن مانعی برای رسیدن به معشوق حقیقی است».

۴۷. گزینه ۳ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک سؤال و گزینه ۳: «حتی اگر عالمی دشمن شوند و به جنگ با عاشق بیایند، عاشق از عشق خود دست بر نمی‌دارد».

دقت کنیم! که بیت «۳» نمی‌گوید «از روی تو بیزارم» بلکه می‌گوید «اگر از روی تو روی بگردانم، بیزارم» یعنی اگر به تو پشت کنم نامرد هستم.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها ۱. فدا کردن جان برای معشوق و جلوگیری از غم ۲. عاشق از سختی‌ها شکایت نمی‌کند. ۳. عاشق در سختی است و از باد صبا می‌خواهد که خبرش را به یار برساند.

۴۸. گزینه ۲ ترکیبی / مفهوم و قرابت معنایی
مفهوم مشترک این است که «سختی‌های روزگار برای افرادی است که مقام والایی دارند»

«مرغ بلندآشیان» و «درخت بلند» نماد افرادی هستند که مقام والایی دارند و در این ابیات مورد حادثه قرار می‌گیرند.

بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها ۱. روزگار ستم‌پیشه است. ۲. روزگار پر از سختی و آفت است. ۳. روزگار به طور ناگهانی زهر خود را می‌ریزد.

جامعه ۳ / ص ۷۹، ۸۰ و

گزینه ۳

نقشه راه: ما در کتاب جایی نداریم که به طور مستقیم درباره نقطه قوت و یا ضعف رویکردها توضیح داده باشد، بلکه با مطالعه دقیق و مفهومی باید خودمان تشخیص دهیم که پیش بینی و کنترل، نقطه قوت رویکرد تبیینی و مطالعه نابرابری اجتماعی برای رویکرد انتقادی، نقطه قوت آن است. - غلبه رویکرد تبیینی در جامعه‌شناسی موجب می‌شود که کار داوری درباره ارزش‌ها خارج از قلمرو علوم اجتماعی قرار گیرد و غیر علمی قلمداد شود. - همان طور که علوم طبیعی با شناخت نظم موجود در طبیعت، امکان پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل طبیعت را برای انسان‌ها فراهم می‌کند، جامعه‌شناسی نیز با شناخت نظم اجتماعی، به انسان‌ها قدرت پیش‌بینی، پیشگیری و کنترل جامعه را می‌دهد؛ بنابراین جامعه‌شناسی تبیینی با شناخت و مطالعه نظم اجتماعی به ما امکان و قدرت پیش‌بینی می‌دهد. (نقطه قوت رویکرد تبیینی) - جامعه‌شناسی انتقادی می‌تواند نابرابری‌های اجتماعی را به خوبی مطالعه کند و آن‌ها را مورد نقد و ارزیابی قرار دهد. (نقطه قوت رویکرد انتقادی)

تجزیه

گزینه ۱

- گاهی ما سایر فرهنگ‌ها را در مقایسه با فرهنگ خودمان ارزیابی می‌کنیم. جامعه‌شناسان این کار را اشتباه می‌دانند، زیرا هر رسم و سنتی درون فرهنگ خود معنا و کارکردی دارد. بنابراین درست نیست که ما فرهنگ دیگران را بر اساس فرهنگ خودمان نقد و ارزیابی کنیم.

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. - هر چه حاملان و عوامل یک فرهنگ بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد. **بررسی سایر گزینه‌ها:** ۲) فرهنگ‌ها متنوع‌اند و این تنوع به عقاید و ارزش‌های اساسی آن‌ها برمی‌گردد. / در فرهنگ قرون وسطی، شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد. ۳) مقایسه و ارزیابی فرهنگ و داوری آن‌ها گرچه دشوار است اما غیرممکن نیست. ۴) از نظر جامعه‌شناسان، ارزیابی فرهنگ دیگران بر اساس فرهنگ خود، اشتباه است. / محکوم به سرنوشت محتوم بودن، ویژگی فرهنگ‌های جبرگرا است.

توجه: بخوانیم و بدانیم دهم و یازدهم در این کنکور، جزء حذفیات بود ولی در این تست از بخوانیم و بدانیم دهم سؤال آمده است. بنابراین هیچگاه اعتماد نکنید و همه بخش‌های کتاب را بخوانید.

جامعه ۳ / ص ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱ و ۸۲

گزینه ۲

درسنامه:

جامعه‌شناسی تبیینی		
موضوع	روش	هدف
پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.	حس و تجربه (نگاه از بیرون)	پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) توانایی و خلاقیت انسان در ساختن جهان اجتماعی را نادیده می‌گیرد. ۲) توجه به ویژگی آگاهی و معناداری از ویژگی‌های جامعه‌شناسی تفسیری است. / جامعه‌شناسی انتقادی با پذیرش رویکرد تفسیری معتقد است که تمامی معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های گروه‌ها و فرهنگ‌هاست. ۳) کم‌توجهی به ساختارهای اجتماعی، ویژگی جامعه‌شناسی تفسیری است.

جامعه ۱ / ص ۱۱۷ / جامعه ۳ / ص ۶۹، ۶۸، ۷۰ و ۱۰۳

گزینه ۱

نقشه راه: درست است که وبر در مورد نادیده گرفتن معنای کنش و پرداختن به خصوصیات قابل مشاهده نقد داشت اما نقد او ارتباطی با مفهوم قفس آهنین ندارد. بنابراین صرفاً اینکه عبارت‌ها با هم در ارتباط باشند، کافی نیست بلکه باید دقیق‌ترین و مرتبط‌ترین عبارت را انتخاب کنید.

جامعه ۲ / ص ۵۵

گزینه ۱

درسنامه:

حالت‌های مختلف جامعه جهانی (بر اساس ویژگی‌های فرهنگ غالب)	پیامدها و نوع چالش‌ها
بر خور داری فرهنگ غالب از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	انسجام جامعه جهانی
عدم بر خور داری فرهنگ غالب از ویژگی‌های فرهنگ مطلوب جهانی	چالش‌های درون فرهنگی
حضور فرهنگ‌های متفاوت در عرصه جهانی	چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی، تعاملات و گفت‌وگوها و بر خوردهای فرهنگی و تمدنی

هنگامی که یک فرهنگ در سطح جهانی غالب باشد، به‌میزانی که آن فرهنگ ویژگی‌های مطلوب یک فرهنگ جهانی را داشته باشد، جامعه جهانی از انسجام بر خور دار خواهد بود. فرهنگ سلطه، جامعه جهانی را به بخش‌های مرکز و پیرامون تقسیم می‌کند: کشورهای پیرامون را به مرکز وابسته می‌سازد و زمینه ستیز و چالش میان آن‌ها را ایجاد می‌کند. هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و بر خوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد، در این صورت، چالش‌های جامعه جهانی نیز از نوع چالش‌های بین فرهنگی و تمدنی خواهند بود.

جامعه ۳ / ص ۳۸، ۳۹ و ۸۲

گزینه ۲

- بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند.

- در تبیین، پدیده‌هایی که قبلاً مستقل از هم به نظر می‌رسیدند، در ارتباط با یکدیگر قرار می‌گیرند و میان پدیده‌هایی که پیش‌تر در ارتباط با هم دیده می‌شدند، روابط جدیدی طرح می‌شود. بنابراین تأثیر رکود بر بیکاری و تأثیر همبستگی اجتماعی بر انحرافات اجتماعی بیان‌کننده تبیین است.

- رویکرد انتقادی هیچ‌گونه حقیقت یا فضیلتی را کشف نمی‌کند تا بر اساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع بپردازد. بلکه برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است، نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود یا فرهنگی از گستره جغرافیایی و محدوده تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند.

نکته: اگر دیدیم در یک عبارت، دو اتفاق به هم مرتبط شده‌اند و به نحوی تغییر در یکی منجر به تغییر در دیگری است یا اینکه یکی علت دیگری است، مطمئناً آن عبارت به رویکرد تبیینی مربوط است.

جامعه ۳ / ص ۷۱، ۱۳ و ۲۳

گزینه ۴

درسنامه: برای پاسخ به این سؤال باید فواید علوم اجتماعی و نظم اجتماعی را تفکیک کرد:

فواید علوم اجتماعی: پیش‌بینی آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی؛ توضیح تأثیر اجتماعات بر زندگی؛ در امان ماندن از آسیب‌های احتمالی زندگی در اجتماعات؛ فراهم آوردن زمینه فهم متقابل و همدلی؛ داوری و انتقاد و موضع‌گیری مناسب؛ بیان شیوه صحیح استفاده از علوم طبیعی و فناوری‌های حاصل از آن.

فواید نظم اجتماعی: امکان پیش‌بینی رفتار دیگران؛ دانستن توقعات و انتظارات از دیگران؛ بازماندن از همکاری در اثر اتفاقات غیرمنتظره.

بررسی گزینه‌ها: ۱) درست - درست ۲) نادرست: بخش اول جمله در مورد علوم انسانی است، نه علوم اجتماعی؛ اما بخش دوم آن درست است. - نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه نظم اجتماعی. ۳) نادرست: فراهم آوردن امکان مشارکت، از فواید قواعد اجتماعی است، نه علوم اجتماعی. - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد. ۴) درست - نادرست: به فواید علوم اجتماعی اشاره دارد.

زبان عربی

۸۱. گزینه ۴

عربی / ۳ ترجمه

«مقیم: اقامه‌کننده» در گزینه ۳ ترجمه نشده است، «و نیز» در گزینه ۳ اضافی است، «دعاء» مفرد است نه جمع (رد ۱ و ۲)، «دعاء = دعائی: دعای من» (رد سایر گزینه‌ها). دقت کنید «دعاء» در اصل «دعائی» بوده که ضمیر «ی» از آن حذف شده و کسره جایگزینش شده است.

۸۲. گزینه ۲

عربی / ۲ ترجمه

«آن یؤثر» فعل است نه اسم (رد ۳ و ۴)، «یضر» و «یتقع» فعل هستند نه اسم (رد سایر گزینه‌ها)، «آلا یكون» که نباشد» (رد سایر گزینه‌ها). «آلا یكون» در اصل، «آن + لا + یكون» و در ساختار «آن + لا + مضارع = مضارع التزامی» می‌باشد، «حدیث» اسم است نه فعل (رد ۴).

۸۳. گزینه ۳

عربی / ۲ ترجمه

«قد تجری: گاهی جاری می‌شود» (رد سایر گزینه‌ها)، «تجری» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» می‌باشد نه متکلم مع‌الغیر (رد ۲ و ۴)، همچنین «کلمات»، مرفوع و فاعل است نه مفعول (رد ۲ و ۴)، «لها: دارند» (رد ۱)، «تقدر» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» می‌باشد نه متکلم مع‌الغیر (رد ۴).

نکته: حواستان باشد «قد» در ساختار «قد + مضارع» به صورت «گاهی، شاید» ترجمه می‌شود، ولی در ساختار «قد + ماضی» می‌توان در ترجمه‌اش از قیده‌های تأکیدی «قطعاً، بی‌شک و ...» استفاده کرد.
 ■ «ل + اسم یا ضمیر» در ابتدای جمله معنای «مالکیت» دارد.

۸۴. گزینه ۴

عربی / ۳ ترجمه

«أم: مادرم» (رد ۱ و ۳).
توجه: «أم» در اصل «أُمّی» بوده که ضمیر «ی» از آن حذف و کسره جایگزینش شده است.

«أنت نفس الزّمامة التّی: تو همان نقاشی هستی که» (رد سایر گزینه‌ها)، «قد رسمت» از صیغه «هی = مفرد مؤنث غائب» است نه مخاطب (رد ۱ و ۲)، ضمناً ماضی نقلی است (رد ۱ و ۲)، «فی: در» (رد سایر گزینه‌ها)، «أبی: پدر من» (رد سایر گزینه‌ها)، «یدعونی» مضارع غایب است (رد سایر گزینه‌ها).

۸۵. گزینه ۳

عربی / ۱ ترجمه

درسنامه: ۱ در ساختار جمله وصفیه [اسم نکره + فعل = جمله وصفیه]، اگر جمله وصفیه در زمان «مضارع» باشد و فعل قبل از آن در جمله «ماضی» باشد: جمله وصفیه را به شکل «ماضی استمراری» ترجمه می‌کنیم. ۲ ساختار جمله وصفیه به صورت [اسم نکره + فعل] می‌باشد که این فعل را «جمله وصفیه» در نظر می‌گیریم و در ترجمه‌اش از «که» استفاده می‌کنیم. ۳ اگر در جمله‌ای یک اسم در ابتدا بدون «ال» بیاید و بعد با «ال» تکرار شود، می‌توان در ترجمه‌اش از اسامی اشاره «این، آن» استفاده کرد.

«که» مربوط به ترجمه جمله وصفیه «شاهدت فلماً یصوّر» است (رد ۱ و ۲)، «یصوّر» نشان می‌دهد «جمله وصفیه است» (رد ۴)، «متنوعه» خبر فعل ناقصه «کان» است نه صفت (رد ۲)، «عدد» فقط در گزینه ۳ ترجمه شده است.
 «کائنات عجیبه ... الکائنات: موجودات عجیبی ... این / آن موجودات»، چون «کائنات» ابتدا بدون «ال» بوده و بعد با «ال» تکرار شده، در ترجمه‌اش می‌توان از «این، آن» استفاده کرد.

۸۶. گزینه ۱

عربی / ۳ ترجمه

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ «ائتین و أربعین: چهل و دو» ۳ «لیت: کاش»، «لعل: شاید»، «كنت أقدر: می‌توانستم»، «دنیا» باید در عبارت «فی هذه الدنیا» در این دنیا» ترجمه شود. ۴ «عاقل» مرفوع و فاعل است؛ همچنین ضمیر «ه» در «جهله» ترجمه نشده است.
ترجمه صحیح عبارت: «عالم سعی می‌کند که عقلش بر جهلش چیره شود.»

۸۷. گزینه ۲

عربی / ۲ ترجمه

«الزمیل أفضل منه: دوست از او برتر است.»

۸۸. گزینه ۲

عربی / ۲ تعریب

«حکایت می‌شود: یحکسی» (رد ۱ و ۴)، «در یکی از روزها: فی أحد الأيام» (رد ۱ و ۴)، «شنا می‌کرد: کان یسبح» (رد سایر گزینه‌ها)، «تظاهر نمود» ماضی است نه مضارع (رد ۳ و ۴).

توجه: فی یوم من الأيام: در روزی از روزها / فی أحد الأيام: در یکی از روزها

نکته: کان + مضارع: ماضی استمراری

ترجمه متن: برخی تصور می‌کنند که دوران جاهلیت به دوره‌ای دلالت دارد که مردم در آن خواندن و نوشتن نمی‌دانند و تمدن و فرهنگی نداشته‌اند که ذکر شود! پس (کلمه) نادان در مقابل (مخالف) دانا به حساب می‌آید: پس بر این اساس دوران جاهلیت به این که مردم در آن با حیوانات در بیابان‌ها و چادرها زندگی می‌کنند، متمایز می‌شود، ولی می‌بینیم که این واژه علاوه بر تقابل با علم، در قرآن کریم آمده است تا به معنای اضافی دیگری اشاره کند! به برخی از آیات توجه کن: «گذشت پیشه کن و به (کار) پستندیده امر کن و از نادان روی برگردان»، «آیا ما را به تمسخر گرفته‌ای؟ گفت: پناه می‌برم به خدا که از مردم نادان باشم». مضمون دو آیه و ارتباط واژگان در آن‌ها ثابت می‌کند که جهل به معنای خروج انسان از حالت اعتدال، جوشش احساسات و فقدان عقل است. به شاعر جاهلی نگاه کنید که چگونه از این ریشه استفاده می‌کند در حالی که قصد خروج و طغیان و انجام اعمالی خارج از ضوابط عقلی دارد: آگاه باشید (مبادا) کسی در برابر ما عمل جاهلانه‌ای انجام دهد (هرگز کسی با ما با نادانی و جهل برخورد نکند) که ما فراتر از نادانی نادانان خیره سری می‌کنیم. (عمل او را به شدت تلافی می‌کنیم).

علاوه بر این، مردم از تمدنی بهره می‌بردند که مبتنی بر تجارت، کشاورزی، ساختمان‌سازی و شهرسازی بود و برخی از آن‌ها نوشتن و خواندن هم می‌دانستند.

۸۹. گزینه ۴

ترکیبی / درک مطلب

چرا دوران جاهلیت به این عنوان نامیده شد؟

ترجمه گزینه‌ها: ۱ عدم توانایی در آوردن برهان و دلیل در مواجهه با مسائل، از دلایل این نام‌گذاری است. ۲ به دلیل این که مردم مانند حیوانات زندگی می‌کردند و حکومت یا شهری نداشتند. ۳ زیرا هوی و هوس و احساسات شخصی برای آن‌ها در نظر گرفته نشده بود. ۴ زیرا مردم از اخلاق و ارزش‌های انسانی دور بودند.

۹۰. گزینه ۳

ترکیبی / درک مطلب

جواب کدام سؤال در متن نیامده است؟

ترجمه گزینه‌ها: ۱ آیا اعراب قبل از نزول قرآن تمدنی داشتند؟ (در سطر آخر، جواب این سوال آمده: «مردم از تمدنی بهره می‌بردند») ۲ چگونه بفهمیم که قرآن از کلمه جهل چه قصدی داشته؟ (آن قسمت از متن که دو آیه از قرآن را می‌آورد به این سوال پاسخ داده.) ۳ دوران جاهلیت در زمان نزول قرآن کریم چگونه بوده است؟ ۴ از مصادیق جهل که در متن آمده است، چیست؟ (قسمتی از متن که «قصد خروج و طغیان و انجام اعمالی خارج از ضوابط» را بیان می‌کند به این موضوع اشاره دارد).

بنابراین پاسخ سوال گزینه ۳ در متن نیامده است.

۹۱. گزینه ۱

ترکیبی / درک مطلب

خطا را تعیین کن: بر اساس متن .....

۱ ویژگی اساسی برای دوران جاهلیت قبل از نزول قرآن، زندگی در صحرا و عدم فهمیدن آیات نازل شده است.
 ۲ اگر معنای کلمه‌ای را در متن ندانیم باید به کلمات مجاور مراجعه کنیم: زیرا ما را به (معنای) نزدیکش راهنمایی می‌کند.
 ۳ در حقیقت انتقام و انجام کارهای بد، از مصادیق در جهل افتادن است.
 ۴ چه‌بسا نویسنده یا خواننده کتابی که آن را جاهل (نادان) می‌شماریم.

منطق / درس ۵

گزینه ۱۴

در استدلال مطرح شده در صورت سؤال، حکم چندین مورد جزئی (در مورد کودکان بررسی شده) به همه کودکان تعمیم داده شده است، اما به این خاطر که نتیجه استدلال مطابق با واقع نیست و کاذب است، استدلال مغالطه تعمیم شتابزده دارد که مربوط به استقرای تعمیمی است.

بررسی سایر گزینه‌ها، ۱ نادرست است چون نتیجه قیاس یقینی است، اما نتیجه استدلال مطرح شده یقینی نیست. **۲** چشم پوشی از موارد نقض، مغالطه استثنای قابل چشم پوشی است که مربوط به بحث تداخل است. **۳** در مغالطه ایهام انعکاس قواعد عکس رعایت نشده است که در استدلال مطرح شده، عکس نداریم.

منطق / درس ۷

گزینه ۱۱

درسنامک: مغالطه ایهام انعکاس زمانی اتفاق می افتد که قواعدی از عکس رعایت نشده و عمده مصادیق این مغالطه عبارت انداز: **۱** متعکس کردن موجبه کلی به موجبه کلی **۲** متعکس کردن سالبه جزئی **۳** تغییر نسبت در عکس مستوی

بررسی گزینه‌ها، ۱ عبارت مطرح شده سالبه جزئی است و سالبه جزئی عکس مستوی لازم الصدق ندارد. **۲** عبارت مطرح شده سالبه کلی است که عکس مستوی لازم الصدق دارد و در عبارت این گزینه از عکس مستوی سالبه کلی، تداخل آن نتیجه گرفته شده است که صادق است. **۳** عبارت مطرح شده در این گزینه موجبه جزئی است که عکس لازم الصدق دارد و به درستی به موجبه جزئی متعکس شده است. **۴** استدلال مطرح شده در این گزینه اصلاً عکس نیست که بخواند واجد مغالطه ایهام انعکاس باشد و در این گزینه به درستی یک تداخل اتفاق افتاده است.

منطق / درس ۸

گزینه ۳

صورت سؤال بیان کرده که نقیض یکی از مقدمات «بعضی م ج نیست» می باشد، پس خود آن مقدمه «هر م ج است» می باشد و چون «ج» در این مقدمه علامت منفی دارد، نمی تواند در نتیجه علامت مثبت داشته باشد چون اگر در نتیجه مثبت و در مقدمه منفی باشد، قیاس نامعتبر خواهد بود.

بررسی گزینه‌ها،

- ۱** بعضی پ ج است. علامت ج منفی است. ✓
- ۲** هر پ ج است. علامت ج منفی است. ✓
- ۳** بعضی پ ج نیست. علامت ج مثبت است. ✗
- ۴** بعضی ج پ نیست. علامت ج منفی است. ✓

فلسفه / درس ۱

گزینه ۳

درسنامک: مراحل سیر تفکر فلسفی طبق متن کتاب درسی به صورت زیر است:

بررسی گزینه‌ها، ۱ نادرست است چون مرحله سوم باید از معلومات انسان باشد، اما یکی از دریافتها و نظریات فلسفی است. ضمن اینکه اگر به فرض جزو معلومات در نظر گرفته شود، مرحله چهارم که دریافت فلسفی است در این گزینه ربطی به مرحله سوم آن ندارد. **۲** نادرست است چون با سؤال شروع می شود در صورتی که باید با مسئله شروع شود و مسئله یک اتفاق است. **۳** کاملاً درست است. **۴** نادرست است؛ زیرا در مرحله سوم باید یک گزاره باشد نه یک سؤال. سؤال در مرحله دوم تفکر فلسفی قرار دارد.

فلسفه و منطق

منطق / درس ۱

گزینه ۲

درسنامک: تعریف یعنی معلوم ساختن یک تصور مجهول از طریق ساماندهی به تصورات معلوم به نحوی که بتواند پاسخ به پرسش از چیستی آن تصور مجهول باشد. بنابراین، در میان گزینه‌ها باید به دنبال این باشیم که کدام یک از آنها پاسخ به چیستی یک تصور مجهول است.

بررسی گزینه‌ها، ۱ بیان عبارتی درباره دانش منطقی است، اما بیان چیستی دانش منطقی نیست، پس نمی توان آن را تعریف دانش منطقی دانست. **۲** بیان چیستی استدلال است؛ زیرا می دانیم استدلال عبارت است از استفاده از تصدیق های معلوم برای کشف تصدیق مجهول. **۳** یک عبارت امری است که نمی تواند بیان چیستی مفهومی باشد. **۴** بیان هدف آموختن قواعد منطقی است و نمی تواند در پاسخ به سؤال چیستی به کار رود، بلکه پاسخ به «چرا می تواند باشد»

منطق / درس ۲

گزینه ۴

درسنامک: دلالت مطابقی: دلالت یک لفظ بر کل معنای آن لفظ است. - دلالت تضمنی: دلالت یک لفظ بر بخشی از معنای آن لفظ است. - دلالت التزامی: دلالت یک لفظ بر معنایی که با معنای آن لفظ مرتبط است.

بررسی گزینه‌ها،

۱ در زندان قدم زد تا در پاهای خود احساس سنگینی کرد: سپس به پشت دراز کشید. بخشی از زندان: تضمنی / همه پاهای خود: مطابقی / همه پشت: مطابقی **۲** روزی بچه آهویی را به دام افکند، پایش را شکست و سگی را به پاسبائی اش گماشت. همه بچه آهو: مطابقی / بخشی از پایش: تضمنی / کل سگ: مطابقی **۳** فردی مثل سقراط، همیشه خواب راحت را از دیدگان فضل فروشان می رباید. رفتار سقراط: التزامی / آسودگی: التزامی / زندگی: التزامی **۴** چهره بگشا، به سوی مادرش برو و رویش را ببوس. عصبانی نباش: التزامی / همه مادرش: مطابقی / بخشی از رویش: تضمنی

منطق / درس ۳

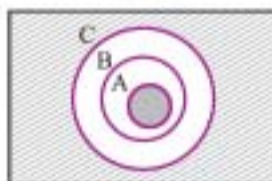
گزینه ۱

فرض سؤال این است که مفاهیم A، B و C با هم عموم و خصوص مطلق دارند، به نحوی که $C > B > A$.

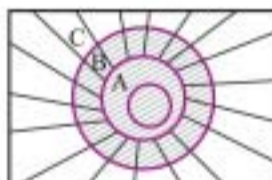
قسمت اول سؤال: A (رنگی) و نقیض C (هاشور)

آیا هر A، نقیض C است؟ خیر
آیا هر نقیض C، A است؟ خیر
آیا برخی نقیض C، A است؟ خیر

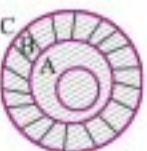

قسمت دوم سؤال: نقیض B (هاشور)، C (رنگی)

آیا هر نقیض B، C است؟ خیر
آیا هر C، نقیض B است؟ خیر
آیا برخی نقیض B، C است؟ بله

آیا هر نقیض B، C است؟ بله
آیا هر C، نقیض B است؟ خیر

تذکره: در حالت اول چون C بزرگترین و بیشترین مصداقها را دارد، برای فرض نقیض C ناچاریم مجموعه مرجعی در نظر بگیریم. وگرنه نقیض C تهی خواهد شد و وارد نسبت های چهارگانه نمی شود.

اما در حالت دوم چون نقیض B، هم در حالت مجموعه مرجع و هم بدون مجموعه مرجع مصداق دارد، باید مسئله را با هر دو فرض حل کنیم که در یکی نسبت خواسته شده عموم و خصوص مطلق و در دیگری عموم و خصوص من وجه است که با این ترتیب گزینه های «۱» و «۴» هر دو می توانند پاسخ باشند. اما مانند قسمت اول که با مجموعه مرجع در نظر گرفته شده، در قسمت دوم هم همین فرض را خواهیم داشت و رابطه عموم و خصوص من وجه را انتخاب می کنیم.

حال به سراغ محاسبه درآمد تولیدکننده می‌رویم.

قیمت هر واحد

$$\text{تومان } ۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵۰ = \text{درآمد سالانه وی}$$

تعداد کالا

$$\text{تومان } ۴۱۶۰ = ۲۴۰ + ۸۰۰ + ۱۴۴۰ + ۴۸۰ + ۱۲۰۰ = \text{مجموع هزینه‌ها}$$

$$\text{هزینه‌های مستقیم} + \text{هزینه‌های غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود واقعی}$$

هزینه فرصت

$$\text{تومان } ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۸۰۰ - ۴۱۶۰$$

قیمت هر واحد

درس ۳

۱۴۷. گزینه ۲

برای اینکه یک واحد از کالای Y را به دست آوریم باید ۲ واحد از کالای X را از دست بدهیم. به دیگر سخن، هزینه فرصت ۱ واحد کالای بیشتر از (Y) برابر است با ۲ واحد از کالای X به عنوان مثال در نقطه C، ۴ واحد کالای (X) و ۲ واحد کالای (Y) می‌توان خرید و در نقطه B، ۶ واحد کالای (X) و ۱ واحد کالای (Y) می‌توان خرید؛ پس در حرکت از C به B برای به دست آوردن کالای (Y) بیشتر باید ۱ واحد از کالای (X) را از دست بدهیم یا از آن صرف‌نظر کنیم!

$$۶ - ۴ = ۲$$

نقطه C	X کالای = ۴	نقطه B	X کالای = ۶
	Y کالای = ۲		Y کالای = ۱

درس ۳ و ۴

۱۴۸. گزینه ۴

درسنامه: منابع در دسترس انسان هر چقدر هم که زیاد باشد، محدود و کمیاب است. در نتیجه انسان‌ها در هر تصمیمی مجبور به انتخاب هستند، انتخاب اینکه زمان محدود، پول و منابع طبیعی و... خود را صرف چه فعالیتی کنند؛ چراکه هر انتخاب، انسان را از منافع بهترین گزینه بعدی محروم می‌کند، به همین دلیل انسان ناچار است پس از اولویت‌بندی انتخاب‌ها و مقایسه هزینه‌ها و منافع هر یک، بهترین گزینه را انتخاب کند، زیرا داشتن تمامی آن‌ها هم‌زمان ممکن نیست. این همان مفهوم «هزینه فرصت» است. «هزینه فرصت» یا «هزینه فرصت از دست رفته»، بیانگر چیزی است که از آن صرف‌نظر کرده و آن را کنار گذاشته‌ایم.

در سؤال مطرح شده، اگر منابع خود را به «کمک‌های بلاعوض فقرا»، اختصاص دهیم، از پرداختن به فعالیت‌های مولد باز می‌مانیم؛ پس هزینه فرصت ما فعالیت‌های مولدی است که می‌توانیم به آن توجه کنیم، ولی از آن صرف‌نظر کرده‌ایم!

درس ۶

۱۴۹. گزینه ۱

جعبه ابزار: جدول زیر را با دقت بخوانید.

مراحل	فرمول
مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده	نرخ مالیات بر ارزش افزوده × قیمت کالا در آن مرحله
قیمت فروش با مالیات بر ارزش افزوده	مالیات بر ارزش افزوده + قیمت کالا در آن مرحله
مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده	مالیات بر ارزش افزوده در آن مرحله - مالیات بر ارزش افزوده در مرحله قبل یا اعتبار مالیات بر ارزش افزوده همان مرحله

بررسی گزینه‌ها: ۱ نادرست است؛ زیرا ملاصدرا در این کتاب مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی نکرد، بلکه فلسفه خود را مطابق با این سفرها بیان کرد. ۲ درست است؛ زیرا ملاصدرا با الهام از سفرهای چهار مرحله‌ای عارفان کتاب خود را در چهار بخش اصلی تألیف و تنظیم کرد. ۳ مباحث کتاب ملاصدرا در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق نیست، بلکه این مباحث عمل سالک در سفرهای چهارگانه عرفا است. ۴ اینکه عارفان معتقدند سیر و سلوک انسان به سوی کمال مراحلی دارد، دلیل نام‌گذاری اسفار اربعه برای این کتاب نیست و اساساً محتوای کتاب ملاصدرا فلسفی است نه عرفانی و نه فلسفی - عرفانی.

اقتصاد

درس ۱ و ۳

۱۴۶. گزینه ۱

درسنامه: درآمد: پولی که تولیدکنندگان از فروش محصولات خود به دست می‌آورند.

مقدار محصول × قیمت = درآمد
هزینه‌های تولید: مبالغی که تولیدکننده در فرایند تولید صرف می‌کند.

هزینه‌های تولید به دو دسته: ۱ هزینه‌های آشکار (= مستقیم) و ۲ هزینه پنهان (= هزینه فرصت = هزینه غیرمستقیم) تقسیم می‌شوند. هزینه‌های آشکار: مبالغی که تولیدکننده برای اجاره منابع و عوامل تولید (نیروی کار، سرمایه و زمین) به صاحبان آن‌ها می‌پردازد. مانند: حقوق یا دستمزد نیروی انسانی، خرید یا اجاره سرمایه فیزیکی و خرید یا اجاره زمین و کارگاه.

هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت): اگر تولیدکننده خودش ماشین‌آلات و سرمایه فیزیکی، زمین یا محل کسب و کار داشته باشد، گرچه ظاهراً تولیدکننده، هزینه‌های صرف نمی‌کند، اما در واقع هزینه آن را می‌پردازد چون می‌توانست با آن کسب درآمد کند اما چنین نکرد. اگر از میزان درآمد، هزینه‌های آشکار (مستقیم) و هزینه‌های پنهان (غیرمستقیم یا هزینه فرصت) را کسر کنیم، سود یا زیان «واقعی» به دست می‌آید.

(هزینه‌های پنهان + هزینه‌های آشکار) - درآمد = سود یا زیان واقعی

نکته: به سود یا زیان «واقعی»، سود یا زیان «اقتصادی» نیز می‌گویند.

حال اگر از میزان درآمد، تنها هزینه‌های آشکار (مستقیم) را کم کنیم، عدد به دست آمده بیانگر سود یا زیان «حسابداری» است.

هزینه‌های آشکار - درآمد = سود یا زیان حسابداری

ابتدا باید هزینه‌های تولید را محاسبه کنیم:

$$۱۲ \times ۱ \times \text{اجاره سالانه کارگاه} \times \frac{۱}{۸} = \text{هزینه سالانه خرید مواد اولیه}$$

$$\text{تعداد ماه‌های سال} \downarrow$$

$$= \frac{۱}{۸} \times ۸۰۰ \times ۱۲ = ۱۲۰۰ \text{ میلیون تومان}$$

تعداد ماه‌های سال

$$\text{میلیون تومان } ۴۸۰ = (۴ \times ۱۰ \times ۱۲) = \text{دستمزد سالانه مجموع کارگران}$$

تعداد کارگران

$$\text{تعداد ماه‌های سال} \downarrow$$

$$= \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۴۸۰ \times ۱۲ = ۱۴۴۰ \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{میلیون تومان } ۸۰۰ = \text{سرمایه فیزیکی}$$

$$\text{میلیون تومان } ۲۴۰ = ۲۰ \times ۱۲ = \text{هزینه فرصت (هزینه پنهان)}$$

تعداد ماه‌های سال